

Damian Synowiec

O. Myron Stefan Bodnareskul OFMConv

Prawo Kanoniczne : kwartalnik prawno-historyczny 13/3-4, 285-289

1970

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

1968

126. Monografia o Cyrylu i Metodym [recenzje prac: Tadeusz Lehr-Splawiński, Konstantyn i Metody, Warszawa 1967 oraz Józef Cibulka, Początki chrześcijaństwa na Morawach, Warszawa 1967]. — WTK 1968 nr 24 (770) s. 4.

1969

127. Zakony w Polsce. — WTK 1969 nr 13 (811) s. 5.

*

- a. Silnicki Tadeusz [życiorys]. — Spraw. TN we Lwowie T. 7 za rok 1927, Lwów 1928 s. 190—191.
- b. GLIŃSKA Alina: Prof. Dr Tadeusz Silnicki. Nagroda naukowa [im. W. Pietrzaka]. — Kierunki R. 7: 1962 nr 47 s. 6—7, ilustr.
- c. GOŁĄB Kazimierz: De professore doctore Thaddaeo Silnicki semi-saecularia doctissimis studiis data sollemniter celebrante. — Revista Espanola de Derecho Canonico T. 18 nr 53: 1963 s. 625—631.
- d. GOŁĄB Kazimierz: Tadeusz Silnicki. W 75-lecie urodzin i 50-lecie pracy naukowej. — Prawo kanon. R. 9: 1966 nr 3/4 [wyd. 1967] s. 339—362 i odb. Warszawa 1966 ss. 24.
- e. GLIŃSKA Alina: Ś.p. prof. dr Tadeusz Silnicki [nekr.] — Słowo powsz. R. 21: 1968 nr 306 (6863) s. 3.
- f. WERNIC Andrzej: Ś.p. prof. dr Tadeusz Silnicki. — WTK. Tygodnik katolików 1969 nr 2 (800) s. 2, portr.
- g. KOLAŃCZYK Kazimierz: Tadeusz Silnicki 1889—1968. [Nekr.] — Ruch Prawniczy, Ekonom. i Socjolog. R. 31: 1969 nr 2 s. 351—357 i nadb.
- h. BALICKI Szczepan: Prof. dr Tadeusz Silnicki. W rocznicę śmierci. — Słowo powsz. R. 22: 1969 nr 305 (7173). Życie katolickie s. II.
- i. SAWICKI Jakub: Tadeusz Silnicki (1889—1968). [Nekr.] — Czas. prawno — hist. T. 21: 1969 z. 2 s. 293—295.

Jakub Sawicki

O. Myron Stefan Bodnareskul OFMConv

1. Urodził się 27 sierpnia 1822 r. w miejscowości Wojtyneł na Bukowinie z rodziców prawosławnych Aleksandra i Marii Bodnar¹. Nazwisko ojca w metryce podane zostało jako Bodnar. Myron jednak

---

¹ Arch. Klaszt. OO. Franc. w Krakowie, *Liber religiosorum solemniter professorum... in Conventu Leopoliensi Anno 1823 confectus*, s. 18; (Materiały do biografii O. St. Bodnareskula), k. 9—10.

we wszystkich dostępnych nam źródłach występuje jako Bodnareskul. Rodzice Myrona mieli niewielkie pańszczyźniane gospodarstwo rolne, razem łąk i roli 9 morgów, oraz dom oznaczony numerem 101 w wiosce². Było to bardzo mało, jeżeli się zważy, że cała rodzina składała się oprócz rodziców jeszcze z siedmiorga dzieci³. Z rodzeństwa Myrona znamy imię jeszcze jednego z braci, mianowicie Samsona⁴.

Podstawowe wykształcenie otrzymał Myron w rodzinnej wiosce. Sześćioletnie gimnazjum ukończył w latach 1836—1843 w Czerniowcach⁵. Uczył się bardzo dobrze. Stąd też już od czwartej klasy otrzymywał roczne stypendium. W klasie piątej wynosiło ono 110 zł w.w.⁶

Po ukończeniu gimnazjum przeszedł 26 października 1843 na katolicyzm składając wyznanie wiary na ręce kanonika Juliusza Gałdeciego⁷. W tym samym roku zgłosił się z prośbą o przyjęcie do seminarium arcybiskupiego obrządku łacińskiego we Lwowie. Jako alumn seminarium ukończył na uniwersytecie lwowskim sześćioletni kurs filozofii i teologii⁸. Tonsurę i święcenia niższe otrzymał z rąk biskupa Marcellego Gutkowskiego w kościele franciszkańskim we Lwowie w 1847 r.⁹ Z rąk tegoż biskupa wygnańca otrzymał również święcenia wyższe w 1849 r. — 8 września subdiakoniat, 16 września diakonat, a 22 września kapłaństwo¹⁰.

Po święceniach otrzymał nominację na wikariat w Borszczowie¹¹, gdzie pracował do 1851 r., kiedy został wikarym w Radowcach¹². Funkcję wikarego w tej parafii pełnił do 1855 r. W marcu tegoż roku został wikarym w Kołomyi¹³. Ale już w tym roku zdał egzaminy konkursowe z dogmatyki, teologii moralnej, egzegezy Pisma św., prawa kanonicznego, teologii pasterskiej, katechetyki i metodyki celem otrzymania beneficjum¹⁴. W rzeczywistości już w lutym 1856 r. otrzymał prezentę od władzy państwowej na kurata tzw. kapelanii lokalnej w Mariahilf koło Kołomyi, a w kwietniu tegoż roku otrzymał od Kon-

² Arch. Klaszt. Krak., Materiały, k. 1.

³ J. w., k. 3—4.

⁴ J. w., k. 25.

⁵ J. w., k. 13.

⁶ J. w., k. 3—4, 7—8.

⁷ J. w., k. 11—12.

⁸ J. w., k. 5, 15.

⁹ J. w., k. 16.

¹⁰ J. w., k. 17—19.

¹¹ J. w., k. 20.

¹² J. w., k. 24.

¹³ J. w., k. 34.

¹⁴ J. w., k. 36.

systorza lwowskiego nominację na to stanowisko¹⁵. Placówka mariahilfska nie miała jednak mieszkania dla swego duszpasterza. Ks. Bodnareskul zajął się więc budową. Zanim nowe mieszkanie urządził mieszkał nadal w Kołomyi pomagając również w tej parafii w pracy duszpasterskiej¹⁶. W Mariahilf pracował do 1864 r. Jednakże już w 1861 r. zgłosił się do zakonu OO. Franciszkanów we Lwowie z prośbą o przyjęcie. Został przyjęty. Ze wstąpieniem do zakonu musiał jednak poczekać jeszcze trochę. Prowadząc w Mariahilf prace budowlane zaciągnął długi. Przed wstąpieniem do zakonu musiał długi wyrównać¹⁷.

Śluby proste złożył w zakonie franciszkańskim 1 stycznia 1866 r.¹⁸ Nowicjat musiał więc zacząć najpóźniej pod koniec grudnia 1864 r. Jako młody profes musiał odznaczać się gorliwością, skoro na kapitule prowincjalnej 1867 wybrano go magistrem kleryków¹⁹. Tęsknił jednak za surowszym rodzajem życia, aniżeli w zakonie franciszkanów. Dlatego też pod koniec trzeciego roku od złożenia ślubów prostych postanowił przejść do zakonu bernardynów. Na tę jego decyzję wpłynął z pewnością również fakt, że teraz wyszło na jaw, iż ani nowicjat, ani jego profesja sympliczna nie były ważne. Przy przyjmowaniu do zakonu prowincjał bowiem nie przypilnował zachowania wszystkich przepisów prawnych. Księdza Bodnareskula nie afiliowano do żadnego z konwentów. Bez aktu afiliacji zarówno nowicjat, jak i składane potem śluby są nieważne²⁰. Bernardyni przyjęli ks. Bodnareskula. Jednakże nie zabawił tam długo. Jeszcze w 1869 r. wrócił do franciszkanów i tu 7 listopada tego roku o godzinie 7 rano w kościele lwowskim złożył na ręce ówczesnego prowincjała O. Władysława Macha śluby uroczyste²¹. W międzyczasie więc postarano się o sanację nowicjatu i ślubów prostych. Afiliowany został O. Stefan, takie bowiem imię otrzymał w zakonie już od nowicjatu, do klasztoru w Kalwarii Pacławskiej²².

W następnym już roku delegat generała zakonu O. Grasseli udzielił O. Bodnareskulowi insygniów doktorskich i magisterskich, a generał O. Ludwik Marangoni 23 listopada tegoż roku podpisał odnośny do-

---

¹⁵ J. w., k. 37—38.

¹⁶ J. w., k. 54.

¹⁷ J. w., k. 68.

¹⁸ Arch. Klaszt. Krak. *Liber relig. sol. prof.*, s. 18.

¹⁹ Arch. Klaszt. Krak., O. Alojzy Karwacki, *Sławniejsi Franciszkanie*, s. 30.

²⁰ Arch. Klaszt. Krak., *Materiały*, k. 76, 78.

²¹ Arch. Klaszt. Krak., *Liber relig. solem. profes.*, s. 19b.

²² Arch. Klaszt. Krak., A. Karwacki, *Sławniejsi franciszkanie*, s. 30.

kument²³. W ten sposób O. Bodnareskul otrzymał najwyższy tytuł naukowy, jaki w zakonie mógł otrzymać. Tytuł ten zgodnie z Konstytucjami Urbańskimi zakonu mogli otrzymać tylko ojcowie zasłużeni na polu nauki. Czy O. Bodnareskul miał jakie na tym polu zasługi? Od 1867 r. wykładał on w międzyzakonnym studium we Lwowie teologię moralną i prawo kanoniczne²⁴. Chyba więc ta praca stała się podstawą do otrzymania tego tytułu. Jako wykładowca wymienionych przedmiotów pracował O. Bodnareskul aż do swojej śmierci, która nastąpiła 5 września 1885 r.²⁵ Od roku 1874 był ponadto również sekretarzem prowincji, a więc pierwszą po prowincjale osobistością.

2. O. Bodnareskul był człowiekiem dobrym i delikatnym. Bał się skrzywdzić kogokolwiek. Korzystali z tej jego cechy studenci, kiedy groziła im negatywna klasyfikacja. W obcowaniu z ludźmi odznaczał się grzecznością i uprzejmością, humorem dobrym i dowcipem. Był rozmowny, aczkolwiek wymowy polskiej nie zdobył nigdy i do końca życia zmiekczał c, cz, s. sz, z, ż. Poszukiwano go jako spowiednika. Penitentów zyskiwał chyba swoją dobrocią. Z usposobienia miał być jednak porywczy. Wobec przełożonych odznaczał się jednak jak najdalej posuniętą uległością i posłuszeństwem. Rozkazy przełożonych wypełniał bez żadnej dyskusji. Przy tych swoich zaletach nie znosił jednak dawnych swoich współwyznawców. Tak np., kiedy w uroczystość Jordana pop prawosławny święcił naprzeciw klasztoru franciszkańskiego we Lwowie wodę, O. Bodnareskul zasłaniał dokładnie okna swojej celi, by uroczystości nie widzieć, a nawet wychodził z celi, by nie słyszeć śpiewów. Napisał nawet o prawosławiu książkę. Nie przeszła jednak ona przez cenzurę arcybiskupią z powodu daleko posuniętej niechęci wobec prawosławia. Rękopisu tego dziełka nie udało się znaleźć.

Dlaczego przeszedł O. Bodnareskul na katolicyzm? Sam opowiadał zakonnikom, że myślał o przejściu tym już od dzieciństwa, kiedy pewnego razu arcybiskup lwowski wizytując miejscową szkołę dał również i jemu obrazek św. Szczepana. Przybrane imię zakonne wskazywałoby, że w zakonie nawiązał do tego obrazka. Duchownym myślał zostać od młodości. Starając się o stypendium, wśród innych racji wysunął również fakt, że postanawia pracować jako duchowny²⁶. Wydaje się więc, że tylko czekał z przejściem na katolicyzm do zdania matury.

²³ Arch. Klaszt. Krak., Materiały, k. 79.

²⁴ Arch. Klaszt. Krak., D. Synowiec, *Działalność duszpasterska franciszkanów galicyjskich*, Lublin 1969, s. 446.

²⁵ J. w., s. 436—437; A. Karwacki, *Stawniejsi franciszkanie*, s. 30.

²⁶ Arch. Klaszt. Krak. Materiały, k. 3.

Zostało po O. Bodnareskulu dziełko wydane we Lwowie w 1866 r. pt. „Die geistige Rosen”²⁷. Jest to jedyne świadectwo jego zainteresowań naukowych. Chociaż dziełko ma przede wszystkim charakter dewocyjny i propagandowy. Napisał je w języku niemieckim, gdyż przeznaczył je dla dawnych swoich parafian z Mariahilf, przede wszystkim Niemców, zgromadzonych w bractwie różańcowym. Z tego względu nie można tego dziełka pominąć przy badaniu dziejów dziewiętnastowiecznych bractw różańcowych w Galicji.

Nie wiemy nic o sposobie i stylu wykładów O. Bodnareskula. Stopnia naukowego na uniwersytecie nie zdobył. Przynajmniej nie udało się zdobyć żadnych na to dowodów. Jak jednak wynika z zachowanych świadectw odznaczał się dużymi zdolnościami. Przypuszczać więc należy, że nie należał do najsłabszych wykładowców, tym bardziej że na tym stanowisku dotrwał aż do śmierci.

Jednakże szczegółowsze opracowanie tej postaci, jak i sześciu innych profesorów prawa kanonicznego w studium międzyzakonnym we Lwowie czeka na dalsze badania. Zresztą na opracowanie czekają również dzieje samego studium międzyzakonnego. Zaznaczamy tylko, że oprócz O. Bodnareskula profesorami prawa kanonicznego w tym studium byli: bernardyni: O. Tymoteusz Jantsch, O. Leon Godurowski, O. Hieronim Mianowski, O. Apolinary Garguliński, O. Hieronim Niemczanowski oraz karmelita trzewickowy O. Wiktor Putanowicz.

Damian Synowiec OFMConv

---

²⁷ Pełny tytuł: *Die geistige Rosen oder eine Ein- und Anleitung zur andächtigen Persolvirung der mit Ablässen begnadigten heiligen Rosenkränze der römischen katholischen Kirche, nebst einen Rosenkranz-rituale sammt einer Sammlung von Gebeten und geistlichen Liedern mannigfaltigen Inhalts. Aus mehreren Gebet- und Erbauungsbüchern zusammengetragen von M. S. Bodnareskul Priester des Minoritenordens. Lemberg 1866, Druck von Kornel Piller.*